

SEMINAR PROBOS

KWALITEITSHOUT BETAALT ZICH TERUG

Probos verzorgde onlangs in Epe een seminar over het telen van kwaliteitshout. In vijf presentaties werden verschillende aspecten van dit thema toegelicht, waarna werd afgesloten met een informatieve boswandeling.

Patrick Jansen van Probos nam als eerste het woord tijdens de bijeenkomst 'Telen van kwaliteitshout'. Hij gaf aan dat er de laatste jaren in Nederland steeds meer aandacht is gekomen voor dit verschijnsel. Die belangstelling blijkt al uit het gegeven dat zich ruim drie maal zoveel mensen voor het congres hadden aangemeld dan de veertig personen voor wie er plaats was. Jansen benadrukte dat het inzake die aandacht voor dit onderwerp "van belang is om niet door te schieten, maar daar zijn we zelf bij".

Vervolgens ging het woord naar Bert van Os van Staatsbosbeheer, die sprak over de rol van genen bij het onderwerp van deze middag. "Genetische teelt is eigenlijk de start van je opstand. De kwaliteit van het teeltmateriaal is bepalend, maar de keuze voor zo'n materiaal is afhankelijk van de doelstelling. Vormt natuur en ecologie het doel, dan kies je voor authentiek plantmateriaal. Bij recreatie zijn het visuele aspect en de beleving dan weer heel belangrijk. En draait het om houtoogst, dan kies je voor plantmateriaal

waarvan de goede resultaten bewezen zijn."

De genetisch bepaalde kenmerken van kwaliteitshout zijn onder meer takkigheid, stamvorm en gevoeligheid voor ziektes, zo vertelde Van Os. Een betere genetische kwaliteit levert diverse voordelen op: tot dertig procent meer houtvolume, minder beheer, gezondere en duurzamere opstand en een betere start voor de volgende bosgeneratie. Wetgeving bepaalt bovendien dat er minimale eisen aan het plantmateriaal worden gesteld. "Een kleine investering kan heel veel opleveren in de opbrengst; de mate van die investering bepaal je zelf", aldus Bert van Os. Uit zijn antwoord op een vraag over gecertificeerd plantmateriaal blijkt dat de praktijk echter weerbarstig is. "Hoewel er ruimschoots voldoende gecertificeerd plantmateriaal is, is het wel wat duurder en in tegenstelling tot elders kijken Nederlanders nog altijd eerst naar de prijs."

Eveneens namens Staatsbosbeheer gaf Sander Wijdeven een presentatie over verjonging voor kwaliteit. "Waarom kwali-

teit? Omdat het zich uitbetaalt in bijvoorbeeld een mooi, natuurlijk product en vakmanschap. Kwaliteit moet niet tegen elke prijs worden nagejaagd, het dient wel te lonen. Een vierkante boom is ideaal, maar niet realistisch." Wijdeven stelde dat het bij bosverjonging gaat om het letten op factoren als soorten, dichtheid en herkomst. Qua soorten geldt bijvoorbeeld: hoe meer zaadbronnen, hoe groter de kans op verjonging. Door de bank genomen geldt dat het juiste hout op de juiste plek bij voldoende dichtheid de kwaliteit kan verhogen.

George Borgman van Borgman Beheer Advies sprak vervolgens over zuiveren en dunnen, waarna Patrick Jansen weer het woord nam over het al dan niet opsnoeien. "Opsnoeien is het verwijderen van de takken met het oog op een aantal zaken: het verhogen van de houtwaarde door het produceren van een noestvrije mantel, het herkennen van toekomstbomen en het verminderen van bosbrandgevaar. Bij opsnoeien verwijder je alleen de dode takken, bij opkronen ook levende." Jansen legde vervolgens uit waar men zoal kan snoeien en welke verschillende manieren welke resultaten kunnen opleveren.

Wouter Bax van Parenco Hout uit Doorwerth gaf afsluitend een visie namens de houtsector. Het bedrijf houdt zich bezig met de bosexploitatie en handel in rondhout en biomassa, waarbij Bax verantwoordelijk is voor de stammenhandel. Aan het einde van de rit moet die activiteit wel geld opbrengen, zo valt op te maken uit Bax' definitie van kwaliteitshout: "Rondhout dat ten opzichte van soortgenoten een significante financiële meeropbrengst heeft".

Uiteraard zijn er meerdere factoren van belang bij het bepalen van die meerwaarde. Zo is er de markt, legde Bax uit. "Is er een verwerker aanwezig in die markt? Hoe is de vraag, wat is de ruimingstijd? Weet aan wie u verkoopt." Een ander punt van aandacht wordt gevormd door de terreinomstandigheden. "Hoe lager de exploitatiekosten, hoe hoger de opbrengst. Kan het hout er bijvoorbeeld lang blijven liggen nadat het gezaagd is? Kan het jaarrond worden afgevoerd?"

Ook niet onbelangrijk zijn de partijkennissen: grootte, diversiteit, wijze van aanbieden, ruimingstermijn, verkoop op stam of langs de weg en certificaten. "Dat laatste levert hier in Nederland geen ander bosbeeld op, het uit zich vooral in marketing", merkte Wouter Bax nog op. De kwaliteit wordt uiteindelijk bepaald door de houtsoort, lengte en diameter van de stam, rechtheid, fouten of het ontbreken daarvan, de hoeveelheid spinthout, het verloop en de jaarringopbouw.

Afgesloten werd er met een wandeling in twee groepen door de omringende bossen van Epe. Het gemeentelijke bosbedrijf Epe zet in op een volwaardig, stabiel en hoogproductief bos, wat aan de circa veertig deelnemers in de praktijk werd getoond. ■